

š Razmere med liberalno mislečo srednješolsko mladino v Mariboru postajajo od ne do dne žalostnejše. Pod patronanco »nepristranskega«, »rodoljubnega«, ali če je treba tudi posilinemškega (»deutschfreundlich«) direktorja H. Schreinerja se goji posebno po učiteljišču liberalni duh kar en gros. Kakor je »Straža« poročala, se v učiteljišču razdeli vedno okrog 40 izvodov »Učiteljskega Tovariša«. In ta list dela že med vsemi letniki na učiteljišču strogo propagando za to, da se učiteljski naraščaj ja ne bi izneveril sedanjim nezmiselnim tradicijam liberalnega učiteljstva. Namente, da bi g. ravnatelji skrbel, da bi se na učiteljski naraščaj vplivalo, da krene smer učiteljske politike na drugo pot, ki bo premostila vedno večji prepad med ljudstvom in učiteljstvom, pa se še mlade neučne ljudi tira naprej v to vratomno liberalno brezno. Če g. raznatelju Schreinerju ni znano, kako deluje njegov mlad naraščaj zunaj na deželi, naj enkrat povpraša pri našem ljudstvu. Mladi liberalci misljijo, da so zato nastavljeni, da tira liberalno politiko, da delajo zgago pri volitvah, da se protivijo mnenju ljudstva, da sodelujejo samo pri liberalnih organizacijah, da se norčejo iz priredb naše organizacije in dela duhovnikov. Pisec teh vrstic je prijatelj učiteljstva, ampak povem odkrito, da metapred, katerega ustvarja mlad liberalni učiteljski naraščaj med ljudstvom — solo, odnosno učiteljstvom, ne z nosnobi! To je grozna rak-rana za naš narod! In kdo je tega kriv? Gotovisti, ki v učiteljišču v drugem zmislu ne vpliva na učenca se mladino! Nezadovoljnost našega ljudstva do učiteljstva je iz novejše dobe g. Schreiner. Le vprašajte zunaj, v kakem spoštovanju ima ljudstvo stare, verne učitelje-veterance!

š Samoumor. Obesil se je v Mariboru umetni vrtnar Kleinschuster v Gosposki ulici v svoji lastni hiši v petek dne 3. t. m. ponoči. Obesil se je na tako tanki vrvici, da se je ista pozneje, ko je bil Kleinschuster že mrtev, radi teže mrtvega utrgala in je padel samomorilec na tla, kjer so ga našli. Mož je v petek po dne izjavil v gostilni Wurzinger, da je zadnjokrat tam. Kot vzrok samomora se navajajo slabe gmotne razmere in posebno dolgoletna tožba s trgovcem in občinskim svetnikom Karolom Worsche.

š Umrl je v Mariboru kavarnar Riedl, lastnik kavarne »Tegethoff« pri kolodvoru.

š Novo šetališče ob Dravi v Mariboru. Zadnji čas gradijo v Mariboru ob Dravi med železniškim in novim mostom na desnem bregu pešpot tik ob strmem pobočju Drave. Pešpot bo baje stala 10.000 K. Kaj posebnega ne bo ta nov »projekt«, ker je prenizek in ga bo velika povodenj gotovo izpodkopala.

Primorske vesti.

p Nova brca Slovencem. Letos je bila naša stara goriška gimnazija razdeljena v tri zavode, v slov. gimnazijo, v ital. realno gimnazijo in v real. gim. z nemškim učnim jezikom, pri kateri bi bili vsi dosedenji višji razredi. Razume se, da je večina učencev na »nemški« gimnaziji slov. narodnosti. Nemcev ni niti 40 vseh skupaj. Na tej gimnaziji je bil do zdaj ravnatelj znan pedagog vladni svenik dr. Janko Bezjak. Ali kaj se je zgodilo te dni? Nepričakovano pride odlok, s katerim se odstavlja vladni svetnik dr. Bezjak od ravnateljstva nemške gimnazije in se imenuje za začasnega vodjo slov. gimnazije. Tako se današnje dni dela za nemški most do Adrije.

p Velika nesreča bi se bila zgodila v nedeljo dne 5. t. m. ob 10. uri dopoldne v Gorici. V ulici sv. Klare tik pred stranskim vhodom v cerkev sv. Ignacija se je prevrnil visoko z lesom naložen voz, namenjen za tovarno v Podgori. Strlo se je kolo in debela debla so zdrčala z voza na trotoar, kjer se je ravno nahajal vodja »Tolstega Doma« gospod Hrovatin. Debela debla so ga stisnila k zidu, odkoder so ga s težavo oprostili in odpeljali v bolnišnico. Razburjenje med občinstvom, ki ga je tam ob nedeljah vse polno, je bilo velikansko. Vsakovrstne govorice so krožile med ljudmi. Eden je trdil, da je g. Hrovatin zdrobilena ena noga, drugi je hotel pripovedovati, da sta obe nogi zmečkani. Tretji je kmalu izvedel novico, da je ves spodnji del života zmečkan. In kmalu se je govorilo, da je g. Hrovatin v bolnišnici umrl. — Hvala Bogu, da so bile vse to le govorice. G. Hrovatin se je zelo prestrašil, dobil je »Nervenchok« in kožo mu je posnelo na nogah celo nad kolenom. Vendar nevarnosti ni. — Les so potem naložili na druga dva voza, ki sta bila oba polna. Nedopustno je, da se vozovi nakladajo tako težko in na visoko. Še boli medo-

pustno pa je, da podgorska papirnica družbe »Leykam-Josephsthal« ne spoštuje nobenega praznika in vedno daje prevažati les, tudi ob največjih praznikih. S to gospodo bo treba enkrat govoriti resno besedo. — G. Hrovatinu pa želimo, da bi kmalu okreval.

p Poročila se je gdčna Dragica Cigoj z g. ing. Emilom Ličerjem, uradnikom pri dež. odboru v Gorici.

p Odhodnica namestniku predstojnika prometnega nadzorstva južne železnice v Trstu, nadinspektorju gosp. Henrike Stümpflu. Po 43letni službeni dobi, poslovil se je gospod višji nadzornik Henrik Stümpfl, namestnik vodje prometnega nadzorstva južne železnice v Trstu ter stopil v pokoj. Uradništvo nadzorstva in proge mu je napravilo dne 27. septembra sijajno odhodnico, pri kateri je bilo navzočih nad 60 uradnikov. Različni govorniki so slavili njegove vrle lastnosti, cela kopica brzjavk je pričala, kako priljubljen je bil. Leta 1849. v Št. Lorenca na Štajerskem rojen, stopil je, dovršiši srednje šole kot uradniški aspirant v Lipnici v službo južne železnice, bil premičen kot prometni uradnik v Gradec, Celje in Bruk na Muri, je posloval kot postajni načelnik v Trbovljah, bil dolgo vrsto let prometni kontrolor v Ljubljani, od koder je bil poklican leta 1899. v Trst kot prometni poročevalec in namestnik vodje nadzorstva. Ves čas svojega službovanja se je odlikoval po strogi pravičnosti in redko delavno voljo. V vseh strokah mnogovrstne službe izurjen, je bil izredno zmožen delavec. Pa tudi na osobje ni nikdar pozabil in bil toplo vnet za njih težnje in prošnje. Bil mu je vedno na razpolago s svetom in dejanjem. S temi lastnostmi in čistim značajem si je pridobil vsetransko spoštovanje. Gospod višji nadzornik Stümpfl se preselil v Gradec. Osobje mu želi dolgo vrsto srečnih dni, ostal mu bode vedno v dobrem spominu.

p V hidroplanu iz Pulja v Trst in nazaj. Dne 4. t. m. se je ob 6. uri 30 minut zjutraj dvignil v Pulju s hidroplanom v zrak ladijski poročnik Wosecek ter dospel ob pol 8. uri zjutraj v Trst ter se pri morskem svetniku izkral. Ob 10. uri 35 minut se je dvignil hidroplan zopet v zrak, plul nekaj časa nad tržaškim pristaniščem ter odletel nazaj proti Pulju.

p Poroki. Poročila se je gdč. Dragica Cigoj z gosp. Emilom Ličerjem, inženirjem pri deželnem odboru v Gorici. — Poročil se je g. Oskar Čebular, najmlajši sin g. profesorja Čebularja, z g. Amalijo Parisen iz Trsta.

p Znak 2000letne kulture. V nedeljo zvečer je imelo slovensko gledališče v Trstu na sporednu Puccanijevo opero »Madame Butterfly«, ki so jo mislili peti pod imenom »Metuljček«. Vse je bilo pripravljeno in v najlepšem redu, ko pride zadnji trenutek od tvrdke, ki ima lastninsko pravico za vprizarjanje — prepoved. In čemu? Izvedelo se je, da Italijani ne morejo trpeti, da bi se v »italijanskem« mestu pela italijanska opera — slovenski... Torej politika v umetnosti!

p G. Anton Zevnik, notarski kandidat v Podgradu, je napravil dne 29. septembra t. l. v Trstu notarski izpit s prav dobrim uspehom.

p Sita življenja. V četrtek ob pol 6. uri popoldne, ko je vozil parobrod »Moros« iz Crkvenice na Reko, je skočila s parobroda v morje 20letna Jelka Mazanjin, doma iz Črnega potoka pri Topuskem. Mornarji parobroda so jo takoj opazili ter skočili za njo v morje in jo le z največjo muko rešili iz vode. Ko je prišla k sebi, so jo vprašali, zakaj se je hotela utopiti. Odgovorila je, da nima staršev in da je že sita življenja.

Strojnik se išče začasno

kot pomožna moč za večjo parno mlekarno. Natančneje se pozive pri Mlekarški Zvezli v Ljubljani. 3086

Vzamem v najem ali v svojo posest že obstoječo, dobro idočo prodajalno z mešanim blagom in tudi, če je zelen, gostilno

najraje kje pri kaki tovarni ali pri rudo- ali premogokopu na deželi. Odgovori naj se blagovljivo pošiljati na naslov: Ivan Semič, trgovec in gostilničar, Branica, p. Stanjel na Krasu. 3084

BRINJEVO OLJE

Itočnje, kupujem v vseh množinah in po najboljših destilerija racenah. — S. Potnik, stenskih in sadnih Ljubljana. Slemškova ulica stev. 27. 3091

Naročajte „Slovenca“ :

Hiša z njivo

se odda z mesecem novembrom. Več so pozive na Sv. Petra nasipu Št. 57 v Ljubljani. 3082

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 5. oktobra 1913.

Pšenica za oktober 1913	10.73
Pšenica za april 1914	11.49
Rž za oktober 1913	8.19
Rž april 1914	8.97
Oves za oktober 1913	7.58
Oves april 1914	7.85
Koruza za maj 1914	6.54

usnjarski pomočnik
srednje starosti. Več pove g. Valentin Rihar,
usnjar, p. Polhovgradič. 3075

Dr. med. A. Levičnik
je odpotoval.

3085

NAZNANO.

Podpisani si usojam vlijudno naznani slavnemu p. n. občinstvu, da sem otvoril

TRGOVINO IN DELAVNICO S PLETARSKIMI IZDELKI

V zalogi imam vsakovrstne mize in stojala za cvetlice, pleteno pohištvo, košarice za popir, košarice za ročna dela, potovalne kovčuge itd. ter sprejemam vsakovrstna naročila in popravila, spadajoča v pletarsko obrt, kakor tudi lakiranje tovrsnih predmetov. — Točna in solidna postrežba, nizke cene.

Za velecenjen obilna naročila se najvlijudneje priporoča

FRANG JANEŽ, pletarski mojster, Ljubljana, Florijanska ulica 22.

Povabilo.

k XV. redni popolni seji delniške družbe »Kolinske tovarne kavinih primesi, delniškega trgovskega podjetja«, katere se bode vršile v četrtek dne 16. vinoteka 1913 ob 10. uri dopoldan v prostorih tovarne v Kolincu.

Red razprave:

1. Čitanje zapisnika o redni, popolni seji dne 13. vinoteka 1912.
2. Letno poročilo osrednje uprave.
3. Preložitev in odobrenje bilance in računskega zaključka za upravno leto 1912/13, s poročilom pregledovalcev računov.
4. Predlog glede premembe pravil in sicer:
 - a) § 7., da bi bilo izraženo izvršeno povisjanje delniške glavnice od K 3.000.000— na K 4.000.000—;
 - b) § 13., da bi odpadla potreba skladati delnice ob prilikih udeležbe v popolni seji (ta prememba je bila z lansko popolno sejo odglasovana, ampak vsled formalnega pregreška ni bila državno potrjena);
 - c) § 20., kateri naj po modifikaciji od državne uprave podeljeni, obsegata tudi ustanovitev o dolžnostih društvenikov osrednje uprave glede varščine v delnicah, — katera ustanovitev je bila v lanski popolni seji uvrščena v § 21.;
 - d) § 21., s katerim se te ustanovitev zaradi prestave v § 20. izpuščajo, ter v smislu modifikacije od državne uprave podeljene ustanovljajo, kaj se naj storiti, če bi se število članov osrednje uprave iz kakoršnega koli vzroka znižalo;
 - e) § 29., da bi bilo dovoljeno uporabiti založnega fonda k izplačanju dividende do višine 5%, kolikor bi ta isti ne padel pod 10% delniške glavnice;
 - f) Predlog na pooblastilo osrednje uprave, da bi te prenaredbe, v slučaju če bodo sprejete, kakor tudi one, katere bi bile od državne uprave pri odbrenju zahtevane, izvršila.
5. Volitev petih društvenikov osrednje uprave in sicer 4 na tri leta in 1 na eno leto.
6. Volitev 2 pregledovalcev računov in enega nadomestnika.
7. Prosti predlogi:

Po dosedaj veljavnih naredbah se smejo udeležiti popolne seje samo gg. lastniki delnic, kateri so kot takšni bili dne 30. rožnika t. l. zapisani v delniški knjigi, ter so delnice, na podlagi katerih se hočejo udeležiti, z dosedaj neplačanimi kuponi vred položiti 8 dni pred popolno sejo pri naših blagajnah v Pragi (Královská ulica 23), v Kolincu, Vysokem Veseli, Horkah, Pisku, Prostojevu, Kromjehu, Ljubljani in Sadovi Wiszniji, nadalje pri Živnostenski banki v Pragi, njenih podružnicah, pri češki banki v Pragi kakor tudi pri podružnicah in pri blagajni Ljubljanske kreditne banke.

V Pragi, dne 30. kimovca 1913.

Kolinska tovarna kavinih primesi, trgovsko delniško podjetje,
Vinko Krička, predsednik osrednje uprave.

Najnovejše kravate za gospode

pentlje, samoveznice in vse druge moderne fazone od najcenejše do najfinejše vrste, naramnice, podveze, odeje za potovanje, ščetke za obleko, lase in zobe, milo, parfumerija, palice, dežniki itd., vse v največji izbiri in :: najboljši kakovosti v ::

modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana nasproti glavne pošte. = 3029

Nemčija in Balkan.

(Prof. A. Bezenšek.)

Sofija, 28. septembra.

Vsa pota vodijo v — Bagdad. Tako se glasi najnovejše geslo Nemčije. Balkanske države pa so začele vedoma ali nevedoma pomagati, da se vsaj nekatera izmed teh potov Nemcem ugliadijo. Dandanes je načrtano ponekod že jasno, po drugod še temno, kod vodijo ta pot ali ceste, t. j. preko katerih dežel, carstev in morj, hoče dobiti Nemčija svojo posredno zvezo z Indijo in sploh z najbogatejšimi kraji zapadne Azije, da bi mogla tam okolo razpečavati preobilne prosvetom kazati svojo germansko možvode svoje industrije in pred vsem gačnost.

Ta pota so:

1. Donava — Črno morje — Trebisond — Bagdad.
2. Berlin — Trst — Jadransko morje — Maloazijsko obrežje.
3. Hamburg — Kiel — Atlantsko morje — Gibraltar — Sredozemsko morje — Mala Azija.
4. Berlin — Dunaj — Sarajevo — Sandžak — Mitrovica — Skoplje — Solun — Arhipelag — Mala Azija.
5. Berlin — Skoplje — Seres — Dimitika — Rodosto — Marmarsko morje — Bagdad.

Izmed teh potov zanima pot pod št. 2. posebno Slovence, pod št. 1. in 5. Bulgare, pod št. 4. pa Srbo-Hrvate. Samo pot pod št. 3. ne vodi preko nobenega slovanskega ozemlja in je — kakor se zdi — v ta namen načrtana, da bi se rabila v skrajnem slučaju, ako bi Slovani tu ali tam postavili zaprake svobodnemu prodiranju Nemcev proti Bagdadu. Takšen poizkus je bil napravljen na potih št. 4. in 5. in deloma št. 1. vsled sklepa Balkanske zvezze. Tri pota vodijo preko Balkana. Vsaka od njih je bolja, kakor pa morska pot; n. pr. pot št. 1. še do samega Trsta ni uglajena, — trde glave Slovencev ne dopuste, da bi se moglo v Berlinu reči: »Bahn frei!« A od Trsta naprej je za Nemčijo neobhodno potrebno pridobiti sigurnost na jadranskem obrežju, kakor tudi na južnem obrežju Grčije in otokov (Arhipelaga). Vse to še ni dovolj sigurno; tam je potreba velike previdnosti; nedaleč od tam še preži v ozadju važno maroško vprašanje. Torej se morajo v prvi vrsti osigurati pota preko Balkana. Bagdadska železnica bi brez teh potov izgubila svojo važnost. Tega pa Nemci nikakor ne morejo dopustiti, kajti ta železnica je bila tekom poslednjih 25 let največja pridobitev Germanije, ki je v dosegu tega namena moral postati bolj turkofilna, kakor so sami Turki. Ta železnica se smatra za osnovno prihodnjega nemškega vladarstva nad najbogatejšimi provincijami zapadne Azije. Zato je najvažnejša zaduča germaniske politike, da se odstranijo vse zaprake po načrtanih potih in da se ista ugliadijo, kolikor in čimprej mogoče.

Staro politično načelo Nemčije, da ona nima nobenih neposrednih interesov na Balkanu, se mora zanaprej smatrati za preživeloto, a namesto njega se mora priznati, da ima ravno Nemčija med vsemi državami v srednji Evropi dandanes in v bodočnosti svoje največje interese na Balkanu.

Solun, Skoplje, Kavala in Rodosto so najvažnejše točke za Nemčijo, ako si hoče varovati svoja pota proti Aziji. A da je to njen resen namen, o tem mora biti prepričan vsakdo, ki pozna nemško nepopustljivost in vztrajnost. Te točke in poleg njih Donava, obrežje Črnega in Jadranskega morja so bile že v nevarnosti, da bodo izgubljene kot glavne postaje za Nemčijo na poti proti Bagdadu. Morale so se torej napeti vse moči, da ne ostanejo v močnih rokah balkanske zvezze, ki jih je bila že lani prevzela. V ta namen se je morala sama balkanska zveza razrušiti, — kajti te točke se drugače ne dajo ohraniti Nemčiji.

Da se je mogla balkanska zveza razrušiti, temu je kriva v prvi vrsti kratkovidnost balkanskih politikov in diplomatov, a v drugem redu neprevidnost ruske diplomacije. Rusija in

Francija ste bili izmamljeni, podati roko Nemčiji, samo da ne pride Solun, a niti Kavala v slovanske roke. S pomočjo Germanije je dobila Rumunija kot njena skrivna zaveznička lep kos slovanske Dobrudže ob Donavi in Črenem morju. A vse kaže, da vodi tudi Grčija nemško politiko; torej je Solun za vedno izgubljen za slovanstvo.

Kar je Nemčija želela, se je doseglo: Balkan je razdeljen na več delov, ki se med seboj ne bodo več dali lahko pomiriti. In tako je uresničeno: »Divide et impera!«

Rusija se je tako zmotila, ko je mislila, da je Nemčija še »popolnoma nezainteresovana« na balkanskem polotoku. In od tega izhajajo napake, katere je delala ruska diplomacija glede Balkana tekom poslednjih dveh let. Rusija je mislila, da bo imela podporo obeh prijateljskih držav, Francije in Anglie ter neutralnost Nemčije. Pri ideji o dogovoru l. 1912. med Srbijo in Bulgarijo je imela Rusija na umu, da bo mogoče Makedonijo razdeliti med obema državama tako, da ostanete obe zadovoljni. A to se ni uresničilo. Prišlo je do »krvave delitve«, kar je bilo ravno Nemčiji najbolj po volji; kajti veliko oviro bi delalo na poti proti Bagdadu, ako bi bila dolina Vardarja, pristanišča solunske in rodoške z Odrihom vred v enih rokah. Ravnotako bi bila močna Srbija, ki bi živila v prijateljstvu z Bulgarijo, težaven »klanec« na poti proti Bagdadu, po katerem bi nemški voz ne morel lahko naprej. Zato se je morala tudi ta zapreka odstraniti. Im našli so se žalibog neprevidni državniki v obeh državah, ki so pomagali ta klanec razkopati.

Reči moramo, da se je — ako imamo pred očmi rezultate bukareškega in carigrajskega miru — načrt Germanije glede potov preko Balkana proti Bagdadu nemškim »cestarjem« popolnoma posrečil: Solun in grških rokah pomeni zavarovanje nemških interesov. Obali Jadranskega morja so Srbom le posredno dostopne, a Avstrija in Italija se borite za nadvlasto na istih obalah. Nemčija gleda ta prizor in si od veselja roke mane. Bulgaria ima v Trakiji poslednjo besedo, glavno še vedno vodi Turčija in jo še bo dolgo vodila, kar je seveda turkofilnim Nemcem jako povoljno. V Makedoniji se borita Srb in Grk za premoč, kar je Nemcem ravnotak po godu, kakor drugim državam, ki imajo tam svoje interese. V Albaniji, ki je nalašč za to »oživljena«, da bodo v njej zmešnjave, ako bi drugi narodi na Balkanu slučajno mirovali, tam pa gre sedaj vse križem, tako da se mora vsak nepristranski opazovalec nad temi homatijami zgražati.

Takšno je torej sedaj balkansko »ravnotežje«.

Pri takih žalnih razmerah se res lahko reče: Vsa pota vodijo v — Bagdad, a najpripravnje je pot preko Balkana.

Po svetu.

»Tukaj se molče brije.« Take in enake napise je sedaj videti v londonskih brivnicah. Tamošnji brivci so namreč sklenili, da naj odslej v brivnicah vlada samo ročnost in umetnost, ne pa jezikavost. Naročniki bodo gotovo zadovoljni!

General Mišić vpokojen. Uradni list v Belgradu je objavil ukaz, s katerim se vpokoji general Živojin Mišić, ki je ob demobilizaciji razmestil vojsko in pustil na meji proti Albaniji premalo vojaštva.

Avtomobilski promet v Bitolju in okolici. Neka florentinska tvrdka je ponudila bitoljski občini, da uvede avtomobilski promet v mestu in okolici. Uvesti bi se imela zlasti zveza s Prilipom-Velenjem in Resnom—Ohridom.

Carinski dohodki v Bitolju so v zadnjih šestih mesecih znašali 1 milijon 112.602 dinarja.

Srbski prestolonaslednik Aleksander se je dne 30. m. m. zvečer vrnil v Belgrad, na kolodvoru ga je čakal general Jurišić-Sturm.

Priprost vojak — iznajditev ročne granate. Nek priprost vojak 81. pešpolka v Iglavi, ki je dodeljen pionirskemu oddelku svojega polka, je konstruiral novo ročno granato ter jo

predložil vojaškim oblastem v presojo. Posameznosti o konstrukciji nove granate sicer še niso javnosti na razpolago, vendar pa je, kot se čuje, konstrukcija zelo enostavna, tako da se te vrste granate lahko vsak čas uvedejo v slučaju potrebe. Ta ročna granata je opremljena z nekakim padalnim dežnikom primerne velikosti, vsled česar mora vedno udariti z užigalnikom ob tla, kadar prileti na zemljo. S to padalno pripravo je odstranjen nedostatek mnogih doslej konstruiranih ročnih granat, ki v mnogih slučajih niso pri padcu na tla eksplodirale, vsled česar jih je mogel nasprotnik pobrati s tal in vreči nazaj na metalca. Novo granato se meče s pomočjo nekake vrvice tako, da se jo more vreči na primeroma znatno daljavo. Iznadnjitej je prejel od svojega divizijskega poveljstva (pešpolk št. 81 spada k 4. pehotni diviziji, ki ima svoj štab v Brnu) povhvalno priznanje. Novo iznajdbo so poslali po pristojnem zbornem poveljstvu vojnemu ministrstvu na Dunaj.

Osebni vlak trčil v tovorni vlak. Iz Varšave: Pri postaji Zobkovica je trčil osebni vlak v tovorni vlak. 23 oseb je ranjenih.

Koler na Ogrskem. Na neki ladji pri Budimpešti so dognali dva slučaja kolere. Na Ogrskem je zopet deset oseb na koleri obolelo.

Vsled zadnjega ponesrečenega milanskega generalnega štrajka so izstopili iz socialno-demokratske stranke vsi telefonski delavci.

Poraba špirita v Novi Gradiški. Kako se žganje pite širi v novogradniški občini na Hrvaškem, pričajo tele številke: L. 1895. se je v Novi Gradiški uvozilo 180 hl špirita, l. 1900. že 800 hl in lani kar 3328'92 hektolitrov. Ker gre približno tretjina strupa iz občine v druge kraje, ostane za novogradniško občino okroglo 2000 hl špirita, iz katerega se napravi 10.000 hl žganja! Vina se je lani v navedeni občini popilo le 800 hl.

Psi v poštni službi. V Alaski je poštna uprava za zvezo z oddaljenimi rudosledskimi naselbinami vpeljala pse, ki iz Dawsona oskrbuje tedensko zvezo s kraji ob Yukon Riverju do Fort Gibbona. Ta proga je dolga 1200 km. Od tod je 14 dnevna poštna zveza s Kap Nome, ki je še 900 km dalje in vodi pot po divjih, pustih pokrajinh. Psi oskrbujejo zvezo tudi pozimi. Doslej je v poštni službi do 200 psov. 6—8 psov vleče poštni voz, težak po 100 do 150 funtov. Pot vodi čez sneg in led in je silno težavna in nevarna zlasti pozimi, ko divjajo snežni viharji. Za to službo je treba posebno vztrajnega in zanesljivega osobja. Mnogokrat si mora takrevez dati odrezati zmrzljene prste na nogah. Pasja pošta prevozi vsak dan po 53 do 60 km dolgo pot in je silno zanesljiva in točna. Prejšnje čase so morali v divjini ljudje in živali večinoma prenočevati na prostem, sedaj so pa v primerni oddaljenosti postavili barake, kjer so ljudje in živali vsaj pred najhujšim zavarovanji. Lahko si je misliti, s kolikim veseljem osamljeni v daljnih rudosledih vedno pozdravijo prihod pasje pošte, ki jih edina veže z ostalim svetom.

KNJIGOTRŽSTVO.

Šenoa: Zadnja kmečka vojska. Cena 1 K 60 h. — Naše ljudstvo se še dobro spominja burnih časov, ko je kmetski upor proti tiranstu in krivicam grajšakov pretresel celo slovensko domovino. Ker so bili tedaj slovenski kmetje zvezani s Hrvati, je iz te krasne povesti najbolj razvidna slika tedanjih razmer in divjih časov. Ta povest je zgodovinska priča grozovitosti, ki so se tedaj godile.

Alešovec: Kako sem se jaz likal. Povest slovenskega trpina. Trije zvezki po 1 K 20 h, vez. 2 K. — Alešovec je kot pisatelj ena najmarkantnejših oseb v našem slovstvu. On je kot pisatelj popularni in živa slika naroda, iz katerega je izšel; vesel, zabavljiv, a v vsakem slučaju dober in zvest. Najsi opisuje svoje lastne doživljaje ali slike tuje razmere, vedno je njegovo pričevanje bujno, sveže ter polno humorja in priča o njegovem pisateljskem daru ter ostri opazovalni sili. — Alešovec spise naj si nabavi vsak Slovenec.

Disraeli: Vstaja škenderbega. Zgodovinska povest. 60 h. — Škenderbeg je vzor krščanskega junaka, ki gori domovinske ljubezni in se ne strasi nobenih žrtev in bojev, da reši svoj narod. Baš sedaj, ko je mogočno na rodno gibanje med slovenskim ljudstvom, se bo ta povest brala z velikim veseljem in vplivala navduševalno.

Bourget - Kalan: Razporoka. Roman. Cena 2 K, vez. 3 K.

Champlol: Mož Simone. Roman. Cena 1 K 90 h, vez. 3 K.

Dejanje teh dveh psiholoških romanov je markantno in značajno ostrosani. Posamezne osebe izražajo v vsakem dejanju svojo individualnost. Čudovito naravno in vendar tako nameroma si značajti nasprotujejo, in ravno s tem drug drugačno pojasnjujejo. Kdor bo hral ta romana, imel bo celo dejanje tako živo pred očmi, kakor če bi gledal nad vse zanimivo dramo, uprizorjeno na odru.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4. Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli, Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Berganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

zeli dobiti službo pri kakem gosp. duhovniku, ali pa: **hišina** pri kaki družini zanesljiva tudi kot oseba. Naslov pove uprava tega lista pod številko 3073. 3073

Sprejemam takoj

3043

vajenca

starega 15 do 16 let, od poštenih staršev. **Osvald Dobelic, trgovina z mešanim blagom v Kranju.**

Trgovci!! Poravnave izven konkurza ali v istem se izvedo najhitreje. Informacije diskretno in zastonj. Ponudbe pod šifro »Dunaj 1918« na upravo lista.

zdravniško priporočeno kritvoreče vino daje moč in zdravje. Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt. nem povzetju K 4.50. Edina zaloga

Br. Novaković
veletrgovina vina, vermoutha, Marsala, Malage, konjaka, žganja itd.
Ljubljana. 2631

„BALKAN“

trgovska, špedicijska in komisija delniška družba podružnica LJUBLJANA

Dunajska cesta 33 (Centrala: TRST)

Telefon st. 100

Zmerne cene.

Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Tisk: »Katoliške Tiskarne.«

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.

Izdaja konzorcij »Slovenca.«